

Grunderna:

Följande artiklar handlar om viktiga grundbegrepp relaterade till värdeinvesteringar.

Antagligen känner du till de flesta. Om du inte redan är bekant med dessa begrepp kan det vara en bra idé att läsa artiklarna innan Finanskursen börjar, eftersom kursmaterialet utgår från att du är införstådd med dem.

Fundamentala investeringsbegrepp:

Intrinsic value

Intrinsic value, eller inneboende värde, är vad en tillgång eller ett företag *faktiskt* är värt jämfört med vad andra tycker eller vad aktiekursen just nu står i.

Margin of Safety

Margin of Safety (eller felmarginal eller säkerhetsmarginal), är hur mycket du kan ha fel i din beräkning av en tillgångs köppris, men fortfarande tjäna pengar. Artikeln går igenom tre olika metoder du kan använda dig av för att komma fram till en godtycklig säkerhetsmarginal.

Affärsmodell

En affärsmodell är hur ett företag bedriver sin verksamhet för att tjäna pengar. Vad gör företaget annorlunda än sina konkurrenter, om något? Det är en bra tumregel att aldrig investera i ett företag om du inte förstår deras affärsmodell.

Värdekedja

Företag, liksom arter i naturen, kan sägas existera i ett slags ekosystem. En art hör hemma i ett särskild habitat och ett företag tillhör en särskild sektor eller bransch. Inom varje bransch finns det en särskild värdekedja som beskriver hur produkten skapas till att den når slutkunden. Hur värdekedjan ser ut skiljer sig från bransch till bransch. Från köp av material, till tillverkning, till distribution och försäljning. Hur denna uppdelning ser ut, och vilken typ av företag som är i bäst förhandlingsposition eller har högst lönsamhet, skiljer sig också.

Konkurrensfördel

Ett företag har en konkurrensfördel jämte ett annat då de utför någon särskild aktivitet och det konsekvent leder till förhöjd lönsamhet. Exempelvis för att de kan minska sina kostnader, höja sina priser, hitta nya kunder, eller behålla sina kunder bättre än konkurrenter. Om detta håller sig över lång sikt sägs konkurrensfördelen vara *bestående*. Många investerare letar efter just detta. Artikeln tydliggör utmaningarna med att hitta företag som har bestående konkurrensfördelar.

De enda tre sätten att tjäna pengar på aktier

De är: Utdelning eller likvidation, skattefri emission av aktier i dotterbolag, eller kursökning och försäljning. Det kan verka självklart. Men ibland är det bra att påpeka det självklara.

Tillväxtaktier vs utdelningsaktier

Det finns många sätt att dela upp och klassificera olika aktier för att få en bättre förståelse. En av de vanligaste sätten är att skilja mellan ”tillväxtsaktier” (där man köper aktien främst av den anledningen att man vill ta del av bolagets framtida tillväxt) och ”utdelningsaktier” (där man köper aktien för att bolaget är stabilt och har hög, förutsägbar utdelning).

Risktolerans

Investerare sägs ha en särskild risktolerans (eller riskpreferens) som avgör vilken typ av investeringar man är bekväm att göra. Det är ett ganska intuitivt koncept, men bra att tänka över hur man är lagd. Artikeln ger ett illustrativt exempel varför vissa personer föredrar tillväxtsaktier och andra föredrar utdelningsaktier.

Investeringar och trades är gissningar

Det är hjälpsamt att tänka sig varje investering som en slags gissning, ett försök att förutspå framtiden. Frågan är hur väl underbyggd denna gissning är—och vad dess väntevärde är.

Om Marknaden:

Tillgång och efterfrågan

Tillgång och efterfrågan (eller *utbud* och efterfrågan) är kanske det mest grundläggande axiomet om hur marknadsekonomier fungerar. I korthet säger det att företag kommer tillverka och tillhandahålla vad marknaden efterfrågar. Dock finns många hål och svagheter inom klassisk ekonomisk teori; några av vilka täcks upp av s.k. behavioral economics (neurovetenskap och evolutionär psykologi applicerat till ekonomi).

Finans är ett komplext område

Skillnaden mellan ett komplext och ett komplicerat område är *förändring*. Kemi, fysik och matematik är komplicerade kunskapsområden, men de är inte komplexa, för naturens grundlagar ändrar sig inte från år till år. Det gör däremot marknaden. Marknaden är fullständigt annorlunda nu än den var för 30 år sedan. De sorters finansiella strategier som fungerade väl då, fungerar inte på samma sätt nu. Det är bra med en förståelse för siffror, matematik och formler, men finans handlar om mer än bara det. Som Isaac Newton sade, ”I can calculate the movement of stars, but not the madness of men.”

Marknaden är reflexiv

Reflexivitet är ett hädigt begrepp påhittat av finansmannen George Soros, för att beskriva hur marknadens och dess aktörer är i co-evolution med varandra. D.v.s, det pågår en slags ständig samverkan mellan världsekonomin, tillgångspriser, och marknadens aktörer. Det kan liknas vid en feedback loop eller en s.k. ”butterfly effect”, där konsekvenserna från en aktion kan leda till oförutsedda konsekvenser.

Inprisning

Det som är inprisat i aktiekursen sägs vara ”common knowledge”; någon sorts information som alla marknadens relevanta aktörer redan diskonterat. Detta är ett viktigt koncept för det förklarar varför det är svårt att överpresteras marknaden om du inte har någon typ av unik insikt om ett särskild företag eller tillgång.

Kreditcykeln

Kreditcykeln förklarar hur förändringar av räntan påverkar resten av ekonomin. Kreditcykeln är drivkraften bakom börscykeln och s.k ”booms and busts”. Låg ränta leder till lättillgängligt kapital och att fler osunda idéer finansieras. Med mer kapital i omlopp växer ekonomin fortare, men tillväxten är ofta ohållbar (eftersom den bygger på lånade pengar). Det leder till en korrektion i tillgångspriser och att räntan höjs. Och så reverseras cykeln i omvänd riktning.

Förmögenhetseffekten

Förmögenhetseffekten förklarar vad som händer när ekonomin växer fort och välståndet är högt (eller åtminstone upplevs vara högt). Det är en psykologisk effekt som leder till ekonomiska konsekvenser: folk spenderar mer pengar när de känner sig rika och trygga. Detta leder till en tillfälligt bättre ekonomisk statistik (förhöjd BNP, exempelvis). Problemet är när denna tillfälliga effekt antas vara bestående. Detta förklarar varför förändringen från högkonjunktur till lågkonjunktur oftast går snabbare än uppbyggnaden från lågkonjunktur till högkonjunktur; och varför en börsuppgång kan pågå under lång tid, medan en krasch kommer fort.

Analys och värderingsmetodologi:

En artikelserie om kassaflödesanalys:

- [Vad är en DCF-beräkning och hur väljer man diskonteringsränta?](#)
- [Så gör du prognos över framtida försäljning](#)
- [Tolkning: hur kassaflöde skiljer sig mellan branscher](#)

6 Nyckeltal som kan visa dig billiga aktier

En grundläggande guide av sex vanliga värderingsmultipler— Totalavkastning, P/E-tal, P/CF, ROE, P/B-tal, och P/S-tal—och hur du kan använda dem för att se om en aktie är billig. De olika nyckeltalen lämpar sig väl för olika sorters branscher.

4 Varningssignaler att marknaden mätts

Du vill undvika konkurrensutsatta branscher med låg lönsamhet. Pengar finns visserligen att tjäna i att investera i bra, stabila bolag inom mogna branscher. Men de stora pengarna finns i bolag vars bransch fortfarande växer snabbt och helst har många år kvar till mognad. Så klart är det senare svårare. I artikeln är de fyra exemplena att kostnad per kund går upp, antal uppköp ökar, kostnad per transaktion går ned, och högre löner eller kortsiktiga bonusar ges ut.

Så finner du en investeringsstil som passar dig

En bra investeringsstil är en investeringsstil som överensstämmer med dina talanger, ditt temperament, din risktolerans, din erfarenhet och din intressenivå